

మంత్రన్యాసములు - వచనార్థము

మంత్రములను అనుష్ఠించుటకు మొదట -

- ఆమంత్ర విశేషమును ఏ ఋషి దర్శించెను.
- ఆ మంత్రము ఏ ఛందమున కూర్చబడినది
- ఆ మంత్రమున ఏ దేవత ప్రతిపాదించబడినది
- ఆ మంత్రమునకు బీజాక్షరములు ఏవి
- ఆ మంత్రమునకు శక్తి ఏదిగా ఉన్నది.
- ఆ మంత్రమునకు కీలకము ఏది

అను అంశములను తెలుసుకొనవలయును.

కొన్ని మంత్రముల విషయమున మొదటి మూడు మాత్రమే గ్రహించబడును.

తరువాత ఆ మంత్రమును సమగ్రముగా గాని ఖండములుగాగాని

గ్రహించివానిని

- తన దేహావయవములయందు
  - అంగుష్ఠాదులగు అంగుళీపంచకము కరతలకర పృష్ఠద్వయము
  - హృదయశిరః శిఖా కవచ నేత్రాస్త్రములు అను ఆరుస్థానములయందును
- న్యసించును (నిలుపును)

దాని వలన సాధకుడు తాను (తన దేహముతో) మంత్ర రూపుడుగాను, ఆ మంత్రార్థ తత్వమే తానుగా భావనచేయును.

అందువలన సాధకునకు ఆ మంత్రమును అనుష్ఠించు అధికారము సిద్ధించును.

ఏ మంత్రమునైనను సాధకుడు తన దేహావయవముల యందు న్యసించుచు ఉచ్చరించవలసిన పదములకు అర్థము తెలుసుకొనుట అవశ్యకము.

ఉదాహరణముగా గాయత్రీ మంత్ర న్యాసము గురించి ఆలోచింతము.

తత్పవిత్రుః । బ్రహ్మాత్మనే - అంగుష్ఠాభ్యాం నమః

బ్రహ్మాత్మనే - బ్రహ్మ తన రూపముగా కలదానికి - ఏకవచనమున ఉన్నది.

అంగుష్ఠాభ్యాం - బొటన వ్రేళ్ళ రెండిటి కొరకు - ద్వివచనములో ఉన్నది

నమః - నమస్కారము

ఈ మూటిని వరుసగా చూచిన “బ్రహ్మ తనరూపముగా గల బొటనవ్రేళ్ళకు నమస్కారము” అని అగును.

ఏకవచనమున ఉన్న కలది అనునది బొటనవ్రేళ్ళు అను ద్వివచన పదములో ఎట్లు అన్వయించును.

బొటనవ్రేళ్ళు బ్రహ్మయే తన రూపముగా కలవియగునా - ఇది సరికాదు.

“తత్పవిత్రుః బ్రహ్మాత్మనేనమః” అనుదానిని వాక్యముగా తీసుకొనవలెను.

అప్పుడు ‘చతుర్ముఖ బ్రహ్మ తనరూపముగా కల తత్పవిత్రుః’ అను మంత్రాంశపు అర్థము నన్ను అనుగ్రహించుట కొరకు నమస్కారము అని అగును.

ఈ నమస్కారము ఏ ప్రయోజనము కొరకు చేయబడుచున్నది ? అంగుష్ఠాభ్యాః అనునది సమాధానము - అనగా ‘అయం మంత్రాంశః - ప్రథమతః అంగుష్ఠయో ప్రవిశ్య క్రమశః తన్నికటే సమగ్ర శరీరే చ వ్యాప్య మాం మంత్రమయం మంత్రార్థమయం చ కరోతు - ఇత్యభిప్రాయేణ ఇమం మంత్రాంశం మమ అంగుష్ఠాయోన్యస్యామి’ అని అంగుష్ఠాభ్యాం అను పదమునకు అర్థము.

ఇదే విధముగ ఆయా న్యాసముల వాక్యములకు అర్థమును అచ్చటే న్యాస వాక్య విన్యాసమును బట్టి తెలుసుకొనవలయును.

“అవిదిత్వా ఋషిచ్ఛందోదైవతం యోగమేవ వా ।

యోఽ ధ్యాపయే జ్ఞపేద్వాఽపి పాపీయాన్ భవతి ॥ - అని బృహ ద్దేవతా వచనము.

కావున, ఋషిచ్ఛందో దైవతజ్ఞానము ఉపాదేయ మగుటవలన. తంత్రసారమునందు ఋషిన్యాసాదికవివరణము తత్తత్ స్థాన వివేచనము ఈ రీతిగా చేయబడినది.

ఋషి, ఛందో దైవతాన్యాసములు క్రమముగా శిరస్సు, వదనము, హృదయము వీటియందు చేయవలెను.

దక్షిణ, వామ స్తనములందు బీజశక్తి న్యాసములు చేయవలెను.

మధ్యభాగమున కీలకము న్యసింపవలయును.

కొన్ని మంత్రములు పంచాంగ ఘటి తములై యుండును.

తాదృశ స్థలములందు నేత్ర న్యాసము లోపించును.

అంగన్యాసము తరువాతి ముద్రలను ప్రదర్శించవలెనని భావము.

బీజశబ్దముచేత మంత్రమునకు, తదధిదైవతమునకు గల అవినాభావ సంబంధము ప్రతిపాదింపబడినది.

శక్తి శబ్దముచేత మంత్ర దేవతాస్వరూపము చెప్పబడినది.

కీలకము వలన, బీజశక్తులకు విక్షేపాభావము వచ్చును.